

ŠERPA

dvouměsíčník o horolezectví

1/2001

cena: 16,-

Martin křivka, sestup z Podmokelské, Hruboskalsko, foto: R.B.Dědič

ACONCAGUA – dokončení **PIK LENINA**
COMICS – VHLEDY LEZCE EDY PARDUBICE
2000 - 4.STAROVIČSKÝ ŠEJKR
BUCHLOVSKÝ KÁMEN

10.00 vyrazím. První kroky do traverzu se dají snést. Po padesáti metrech zjišťuji, že vítr, ke kterému jsem otočený zády, mne obtíká tak rychle, že ho nelze zpátky nasát (nadechnout se). Chce to rychlé řešení – sklonit hlavu, dotáhnout zip u bundy, ruce před pusou, ohnout záda do předklonu. Hurá, nádech! 300-400 m krutého fujáku je za mnou. Přicházím do šíleného před vrcholového suťoviska „Canaleta“, jaké byste asi těžko našli v Evropě. Kroky se zpomalují, zátěž je obrovská, ale šlapu. Nepřetržitě hlídám na hodinkách tlak a výšku.

Výška 6 600m. Zastavuji na delší odpočinek. Čaj a tyčinku dostávám těžko do sebe, ale jde to a cítím se relativně v pořádku. Po pár hltech koukám na hodinky a hele, ručička tlaku ukazuje rapidní pokles tlaku. Hlídám tlak dál a zjišťuji, že za 30 min. pokles o 2 Mbary a to je skutečně špatné. Za dalších pár minut zachází slunko za oblaka, teplota se snižuje na -30 a já vím, že moje cesta k vrcholu končí ve výšce 6 630m. Poslední záběry kamerou, fotky dosaženého místa a rychlý krok směrem dolů. Za chvíli na stalo peklo, zima, vítr, sníh, únava. V 18.00 zalíhám v 5 500m do stanu, kde mne čeká Pepa R. s horkým čajem. Ten večer vítr roztrhal většinu stanů v tomto táboře. Další den se loučím s kamarádama v ZT 4 300m s domluvou setkání v Santiágu. Po přespání zkuším s půjčenými botami a celou zimní výbavou ještě jednou dobýt vrchol, ale ten den je 5 800m bivak mojim posledním místem na této hoře.

Další noc v bivaku vrcholí teplotou uvnitř -27stupňů a ráno totálně zatáhla obloha s prudkým sněžením. Ten den jsem už v 17.00 vegetoval v restauraci na Puete Del Inca 2500m totálně vyčerpaný, ale spokojený. Děkuji hoře za 6 630m a odjíždím autobusem do Santiága. Snad příští rok zopaknu pokus a sundám pytel, který čeká ve výšce 6 630m.

S pozdravem Mírek

Dne 1.2.2001 M.Caban, J.Pleskač a Honza vystoupily na vrchol Aconcagui. Pozn. Redakce.

PAMIR – PIK LENINA 7 134 m (Leninův štít)

Pamír býval ještě před jedenácti lety častým cílem českých horolezců. Před jedenácti lety byl totiž ještě součástí Sovětského svazu a tedy jednou z mála cizích zemí, kam bylo občanům Československé socialistické republiky dovoleno cestovat. Poměry se naštěstí změnily a tak se bohužel Pamír dostal trochu stranou našich zájmů. Jedenáct let po sametové revoluci se však západní cizinou nabažení až znechucení čeští turisté začali znovu obracet k zemím bývalého Sovětského svazu. A nejen turisté. „Lenin“ je obecně považován za jednu z nejjednodušších „sedmitisícovek“ světa, přesto, se na něj jezdí připravovat expedice směřující k Himálajským vrcholům. Ani „Lenin“ totiž není zadarmo, svědčí o tom množství pomníčků rozesetých v celém údolí pod vrcholem. Když si k tomu přičteme, že země bývalého svazu jsou pro našince jedny z mála na světě, kde je pro nás levněji než doma, tak se to dá snadno pochopit. Dnes, naopak oproti dřívějším dobám, mnohem více komplikují cestování na východ problémy s vízy a všemožnými povoleními a potvrzeními, kterými si nesmíte nechat zkazit náladu.

Pamír je složenina perského spojení Bam-dunja, nebo Bam-jar, což znamená střecha světa, nebo střecha země. Je to snad proto, že je Pamír svojí průměrnou nadmořskou výškou nejvýše položenou oblastí na světě. Po Himálajích a Karakoramem je třetím nejvyšším pohořím světa. Větší část Pamíru leží v Tadžikistanu, sevřená hranicemi států Afghánistánu, Pákistánu, Indie, Číny a Kirgizstanu. Délka pohoří je zhruba 500 km a šířka 400 km. Nejvyšší vrchol Kongur-tagh

7719 m leží v Číně. Nejcharakterističtější část Pamíru tvoří 240 km dlouhý Zaalijskij hřbet (označován i jako Transalajský hřeben), probíhající od západu na východ jižně od rozsáhlé Alajské velehorské deprese, kterou protéká přítok řeky Amudarji - Kyzylsu. Alajská dolina odděluje Pamír od Alaje. Při pohledu ze severu poskytuje zaalajský hřeben jedinečné panoráma, díky tomu že ho nestíní žádné předhůří. Hřeben kulminuje Leninovým štítem (dříve Kaufmanův štít). Zaalajský hřeben je značně zaledněný, většina ledovců zde však nedosahuje délek nad 15 km, přesto je v Pamíru jeden z největších údolních ledovců světa, Fedčenkův ledovec. Je dlouhý 71.2 km a má plochu téměř 1000 km². Zaalajský hřeben přetínají dva známé průsmyky, a to Kyzylart (4280 m), kudy vede důležitá silnice Oš - Chorog, a průsmyk Tersagar (3613 m), který lze považovat za dělícího mezi Východním a Západním Pamírem. Na územích při horních tocích nitroasijských řek Amudarji,

Syrdarji a Tarimu existovaly staré vyspělé říše již dávno před naší epochou. Město Oš bylo založeno před třemi tisíci lety. Stará karavanní stezka vedla z východu Tárimskou pánví přes průsmyk Terek do Alajské doliny, odtud přes alajský průsmyk Taldyk do Guči a Samarkandu. Po trase staré karavanní stezky až do sedla Taldyk dnes vede silnice z Oše směrem do základního tábora Lukové Polany (cibulové louky). Právě touto cestou projede každý, kdo se chce pokusit o výstup na Pik Lenina.

Dobývání Lenina štítu začalo objevem ruského geografa a cestovatele A. P. Fedčenko, který jako první v roce 1871 popsal objev Zaalajského hřebene a nejvyšší vrchol nazval Kaufmanův štít, podle iniciátora objevování neznámých krajín Střední Asie, generálního guvernéra a velitele vojsk Turkestanu. Poprvé vystoupili na vrchol až účastníci více než stočlenné sovětské expedice její tři účastníci. Němci, E. Allwein a K. Wein a Rakušan E. Schneider. Vrchol, který byl v té době považován za nejvyšší v Sovětském svazu, byl tehdy přejmenován na Pik Lenina. Tento první zdařený výstup na Pik Lenina se uskutečnil v roce 1928.

Jak jsme již řekli v úvodu, přesto že je Pik Lenina jednou z nejjednodušších sedmitisícovek světa, je údolí vedoucí k němu lemováno památníčky horolezců, kteří zde zahynuli při dobývání jeho vrcholu. Někteří cestou nahoru, jiní při sestupu. Vzpomeňme jen dvě nejtragičtější události. V roce 1974 vystoupilo na vrchol osmičlenné družstvo sovětských horolezkyň. Bylo to první čistě ženské družstvo, které dosáhlo vrcholu. Při sestupu je však zastihla sněhová vánice s vichřicí a všechny ženy zahynuly. Večer 13.7.1990 o půl sedmé se stala dosud největší tragédie v historii dobývání Lenina štítu. Tehdy se utrhla v důsledku nenadálého zemětřesení velká lavina, která zasypala nic netušící horolezce ve druhém výškovém táboře. Dopadla na místo, které bylo až do té doby považováno za bezpečné. Pod tunami sněhu tenkrát zahynulo přes čtyřicet horolezců. Zachránilo se jen několik. Mezi mrtvými byli i naši čeští a slovenští kamarádi...

Pokračování příště

Petr Jahoda

Český klub cestovatelů, Belcrediho 18, BRNO 628 00,
tel: 05 / 44230771, tel / fax: 05 / 44232696, mobil.
tel. - Eurotel - 0606 - 711 712,
<http://www.ckc.cz>, e - mail: info@ckc.cz, SMS -
+420606711712@sms.eurotel.cz